

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ श्रीविद्यापतिचरित्रम् ॥

(मूल अने भाषांतर सहित)

(कर्ता—श्रीवर्धमानसूरि)

(द्वितीयावृत्तिः)

—:छपावी प्रसिद्ध करनारः—

पण्डित हीरालाल हंसराज—जामनगर.

(सने १९३५)

मुद्रकः—श्रीजैनभास्करोदय प्रिन्टिंग प्रेस.

(वीरसंवत् २४६१)

किंमत ०-१२-०

॥ अथ श्रीविद्यापतिचरित्रं प्रारभ्यते ॥

(कर्त्ता—श्रीवर्धमानसूरि)

भाषांतरकर्त्ता तथा छपावी प्रसिद्ध करनार—पण्डित श्रावक हीरालाल हंसराज (जामनगरवाला)

ईदृक्चतुर्व्रतीरूपनिरूपणसुदर्पणम् । पञ्चमं तु व्रतं धीराः कलयन्त्वतिनिर्मलम् ॥ १ ॥

अर्थः—धीर पुरुषोऽपि ए रीतनां चारे व्रतानुं स्वरूप जोवा माटे दर्पणसरखा, अने अत्यंत निर्मल पांचमा (परिग्रहपरिमाण) नामना व्रतनो स्वीकार करवो. ॥ १ ॥

असंतोषादिदोषाहिमोहहालाहलामृतम् । परिग्रहस्य मानं यत् तत्पञ्चममणुव्रतम् ॥ २ ॥

अर्थः—असंतोष आदि दोषरूपी सर्पसरखा मोहनुं शेर उतरवामां अमृतसरखुं परिग्रहनुं जे प्रमाण करवुं, तेने पांचमं अणु-व्रत जाणवुं. ॥ २ ॥

क्रूरात्मसंसृतिवधूचकितस्य मनीषिणः । मुक्तिसीमन्तिनीमेल संकेतस्थानलक्षणम् ॥ ३ ॥

परिग्रहप्रमाणाख्यव्रतकल्पद्वुरदभुनः । निषिध्यमानमप्यर्थं दद्याद्विद्यापतेरिव ॥ ४ ॥

अर्थः—अति भयंकर सांसारिक स्त्रीथी डरेला बुद्धिवानने मुक्तिरूपी स्त्रीनो समागम करवाने संकेत करेलां स्थानसरखुं, ॥३॥
एवुं जे परिग्रहप्रमाण नामनुं व्रत, ते रूपी वृक्ष आश्चर्यकारक छे, केमके ते विद्यापतिनी पेठे निवारण कर्यां छतां पण लक्ष्मी आपे छे.

श्राद्धाः शृणुत तत्तृत्तमभूद्वृत्तवैभवः । धनी विद्यापतिरिति ख्यातः पोतनपत्तने ॥ ५ ॥

अर्थः—हे श्रावको! ते विद्यापतिनुं वृत्तांत सांभळो? पोतनपुरनामना नगरमां प्रख्यात, अने वैभवशाली विद्यापतिनामे एक धनवान् व्यापारी वसतो हतो. ॥ ५ ॥

सर्वज्ञसेवकोऽप्येष निजसद्मश्रियामपि । संख्याति ज्ञातवान्नैव ज्योतिषी ज्योतिषामिव ॥ ६ ॥

अर्थः—ताराओनी संख्या जेम ज्योतिषी (पण जाणी शके नही) तेम सर्वज्ञप्रभुनो सेवक छतां पण ते विद्यापति शेठ पोताना घरमां रहेली लक्ष्मीनी संख्या पण जाणतोज न्होतो. ॥ ६ ॥

तस्याजनिष्ट गृहिणी स्पृहणीयगुणोदया । जिनेशशासनाम्भोजभृङ्गी शृङ्गारसुंदरी ॥ ७ ॥

अर्थः—इच्छवा लायक गुणोना उदयवाळी, तथा जिनेश्वरप्रभुना शासनरूपी कमलपते भमरीसरखी, शृंगारसुंदरीनामनी तेनी स्त्री हती. ॥ ७ ॥

सप्तक्षेत्र्यां वपन्वित्तमनन्तगुणलाभधीः । प्रयत्नेन यथाकालं वृषपोषं चकार सः ॥ ८ ॥

अर्थः—अनंत गुणोनो लाभ मेळववानी बुद्धिवाळो ते विद्यापति शेठ यत्नपूर्वक साते क्षेत्रोमां धन वावतोथको योग्य योग्य समये धर्मनुं (पक्षे-वृषभनुं) पोषण करतो हतो. ॥ ८ ॥

धनमर्जयतो नित्यमृणं तर्जयत सताम् । धर्मं कल्पयतः काममघमल्पयतः परम् ॥ ९ ॥

सुखोर्मिमयमेवोच्चैरहां गमयतोगणम् । स्वप्ने कापि कदापि स्त्री पुरस्तस्येदमभ्यधात् ॥ १० ॥

अर्थः—हमेशां धन मेळवता, सज्जनोना करमने दूर करता, सारीरीते धर्मकार्यो करता, महान पापोने स्वल्प करता, ॥ ९ ॥ उमदां सुखोना मोजांमय दिवसोना समूहने व्यतीत करता, एवा ते विद्यापति शेठनी पासे एक दिवसे कोइक स्त्री (आवीने) तेने स्वप्नमां कहेवा लागी के, ॥ १० ॥

श्रीरहं त्वद्गुणश्रेणिवशेति त्वां ब्रवीम्यदः । कृष्ट दैवेन यास्यामि त्वद्गृहादशमेऽहनि ॥ ११ ॥

अर्थः—तमारा गुणोनी पंक्तिने वश थयेली हुं लक्ष्मीदेवी तमोने एम कहुं लुं के आजथी दशमे दिवसे दैवयोगे खंचाइने तमारा घरमांथी चाली जवानी लुं. ॥ ११ ॥

अथोन्निद्रं दरिद्रोऽहं भविष्यामीति दुःखितम् । तमुवाच करद्वन्द्वशृङ्गारशृङ्गारसुन्दरी ॥ १२ ॥

अर्थः—पछी जागी उठेला, तथा (हवे) हुं दरिद्र थइ जइश, एवी चिंताथी दुःखी थयेला एवा ते (पोताना स्वामीने) शृंगार-सुंदरी मस्तकपर बन्ने हाथ जोडीने कहेवा लागी के, ॥ १२ ॥

रवे रथ इव ध्वान्तं तव मालिन्यमानने । अभ्रुतादृष्टपूर्वं यत्तत्किमद्य विलोक्यते ॥ १३ ॥

अर्थ:—हे (स्वामी!) सूर्यना रथमां अंधकारनी पेठे, जे पूर्वे सांभळ्युं के जोयुं नथी, ते मलीनपणुं आजे आपना मुखपर केम देखाय छे? ॥ १३ ॥

त्वया कृतास्मि स्नेहेन सुखसर्वस्वभागिनी । दुःखभागप्रदानेऽद्य किं मां वञ्चयसि प्रभो ॥ १४ ॥

अर्थ:—हे स्वामी! आपे स्नेहवडे (मने) सर्व प्रकारना सुखोनी भागीदार करेली छे, आजे आ दुःखनो भाग देवामां मने सा माटे आप ठगो छो? ॥ १४ ॥

पत्या स्वप्नस्वरूपेऽथ कथिते प्रथितस्मिता । सा पुनर्भारतीं भेजे विवेकामृतसारणीम् ॥ १५ ॥

अर्थ:—पछी पतिए ते स्वप्नतुं स्वरूप कहेवाथी हास्य करती एवी ते शृंगारसुंदरी तो विवेकरूपी अमृतनी नीकसरखी वाणी बोलवा लागी के, ॥ १५ ॥

निर्वाणमार्गसंचारचरणस्खलशृङ्खला । हृच्छल्यं श्रीः सतां भोगफलकर्मचिरस्थिरा ॥ १६ ॥

अर्थ:—मोक्षमार्गमां चालवाने पगने अटकावनारी बेडीसरखी. तथा भोगावली कर्मोना उदयथी घणो काळ स्थिर रहेती एवी ते लक्ष्मी सज्जनोना हृदयमां शल्यभूतज होय छे. ॥ १६ ॥

मदयेन्मदिरेव श्रीर्यदि सा याति यातु तत् । विवेक एक एव त्वां मा मुचन्मदमर्दनः ॥ १७ ॥

अर्थ:—लक्ष्मी मदिरानी पेठे (माणसोने) उन्मत्त करे छे, माटे ते कदाच जती होय तो तेने जवाग्यो? परंतु मदने नाश करनारो फक्त एक विवेकज तमोने तजो नही. ॥ १७ ॥

पात्रदानं फलं लक्ष्म्यास्तद्गृहीतं बहु त्वया । फलं संप्रति दौःस्थ्यस्य तपो ग्राह्यं ततोऽधिकम् ॥ १८ ॥
 अर्थः—लक्ष्मीनुं फल सुपात्रदान छे, अने ते तमोए घणुं मेळव्युं छे, इवे तेथी अधिक दरिद्रताना फलरूप तपने ग्रहण करवो ॥ १८ ॥
 मुक्तिमार्गावृत्तिर्लक्ष्मीर्भाग्यैस्ते भङ्गमेति चेत् । तर्त्तिक हर्षपदे नाथ दुःखं भजसि निर्भरम् ॥ १९ ॥
 अर्थः—हे स्वामी! मोक्षमार्गने आच्छादित करनारी (वाडसरखी) लक्ष्मी कदाच आपना सुभाग्ये नष्ट थाय छे, तो एवा हर्षने स्थानके आप अति कष्ट शामाटे धारण करो छो? ॥ १९ ॥
 गमिष्यति कथं वा श्रीर्दासेरी दशमेऽहनि । स्वायत्तैव सती सप्तक्षेत्र्यामद्यैव रोप्यताम् ॥ २० ॥
 अर्थः—अथवा उंटडीसरखी आ लक्ष्मी दशमे दिवसे क्यांथी जइ शकशे? (हालतो) आपणा स्वाधीनमां छे, माटे आजेज तेणीने साते क्षेत्रोमां वावीद्यो? ॥ २० ॥
 परिग्रहप्रमाणारुख्यमङ्गीकृत्य व्रतंततः । स्थाप्यते नीयते चैष कालः संतोषपोषकः ॥ २१ ॥
 अर्थः—माटे परिग्रहप्रमाणनामनुं व्रत स्वीकारीने (आपणे) रहेवुं. अने संतोषने पोषीने आ समयने बीताडवो ॥ २१ ॥
 इति प्रियोक्तिभिः प्रीतः प्रातःकृत्यपुरःसरम् । सप्तक्षेत्र्यां क्षणादेश निःशेषमवपद्धनम् ॥ २२ ॥
 अर्थः—एरीतनां पोतानी स्त्रीनां वचनोथी खुशी थयेला ते विद्यापतिशेठे क्षणवारमां प्रभातनुं कार्य करवापूर्वक सघळां धनने साते क्षेत्रोमां वावी दीधुं. ॥ २२ ॥
 ततः स्थापितदेहोपयोगिस्वरूपपरिग्रहः । मध्यंदिने जिनाधीशमभ्यर्च्येदं वभाण सः ॥ २३ ॥

अर्थः—पछी राखेल छे शरीरने उपयोगी स्वल्प परिग्रह जेणे, एवो ते विद्यापतिशेठ मध्याह्नसमये जिनेश्वरप्रभुनी पूजा करीने आ प्रमाणे बोल्यो के, ॥ २३ ॥

शृङ्गारसुन्दरी भार्या शय्यैका वसने उभे । एकं पात्रमहर्भोज्यमात्रश्चाहारसंग्रहः ॥ २४ ॥

एकद्विसंख्यमल्पार्थमन्यदप्यात्महेतुकम् । अस्तु मे वस्तु तीर्थेशसेवार्हं त्वस्तु बह्वपि ॥ २५ ॥

अर्थः—शृंगारसुन्दरी स्त्री, एक शय्या, बे वस्त्रो, एक पात्र, अने फक्त एक दिवसनाज भोजनजेठलो खोराकीनो संग्रह, ॥ २४ ॥ तेमज पोताने उपयोगी बीजी पण स्वल्प किम्मतनी एक बे वस्तु मारी हो, अने जिनेश्वरप्रभुनी सेवाना उपयोगनी तो घणी वस्तु पण हो. ॥ २५ ॥

परिग्रहं प्रमायेति प्रमोदविशदायशयः । स निनाय दिनं धीमान्धर्मध्यानधुरन्धरः ॥ २६ ॥

अर्थः—हर्षथी निर्मल आशयवाळा, बुद्धिमान, तथा धार्मिक ध्यानमां अग्रेसर एवा ते विद्यापतिशेठे एरीते परिग्रहनुं प्रमाण करीने (ते) दिवस व्यतीत कर्यो. ॥ २६ ॥

धनं विनार्थिनामास्थं दर्शनीयं प्रगे कथम् । नक्तं सुप्ते जने युक्ता देशान्तरगतिस्ततः ॥ २७ ॥

इति शृङ्गारसुन्दर्यां सममालोच्य सुप्तवान् । निशीथेऽभ्युत्थितश्चायं यावद्देशान्तरोन्मुखः ॥ २८ ॥

तावत्तावद्भिरेव श्रीपूरैरापूर्णमालयम् । आलोक्यविस्मयस्मेरचित्तश्चित्तप्रियां जगौ ॥ २९ ॥

अर्थः—(हवे) प्रभातमां धनविना यात्रकोने आपणे मुख केम देखाइथुं? माटे ज्यांसुधी माणसो सूइ रत्नां होय, त्यांसुधीमांज

રાત્રિએ પરદેશમાં ચાલ્યા જવું યોગ્ય છે, ॥ ૨૭ ॥ એમ શૃંગારસુંદરીની સાથે વિચાર કરીને તે સૂતો, તથા પછી જેવામાં દેશાંતર જવામાટે મધ્યરાત્રિએ તે ઉઠ્યો, ॥ ૨૮ ॥ તેવામાં તેટલાંજ ધનથી ભરેલું (પોતાનું) ઘર જોઈને આશ્ચર્યથી પ્રફુલ્લિત હૃદયવાળો તે વિદ્યાપતિશેઠ (પોતાની) હૃદયવલ્લભાને કહેવા લાગ્યો કે, ॥ ૨૯ ॥

દશમેऽહ્નિ દૈવેન કૃષ્યમાણૈવ યાસ્યતિ । નેદાનીં દીયમાનાપિ શ્રીરિયં યાતિ મદ્ગૃહાત્ ॥ ૩૦ ॥

અર્થ:—આ લક્ષ્મી દશમે દિવસે દૈવવહેજ સ્વેચ્છાએ જવાની છે, હાલ તો દાન દેવા છતાં પણ મારા ઘરમાંથી તે જતી નથી. ॥ ૩૦ ॥

ન સ્યાદદાનં દાનં વા સ્થૈર્યાસ્થર્યકૃતેશ્રિયઃ । મુધા કૃપણતાં મૂઢા રૂઢામાત્મનિ તન્વતે ॥ ૩૧ ॥

અર્થ:—લક્ષ્મીને સ્થિર રાખવામાં, અથવા ચાલીજવામાં કૃપણતા કે દાન કારણભૂત થતાં નથી, મૂર્ખલોકો નાહક પોતાનામાં જડીભૂત થયેલું કૃપણપણું ધારણ કરે છે. ॥ ૩૧ ॥

ન યાતિ દીયમાનાપિ શ્રીશ્ચેદીયત એવ તત્ । તિષ્ઠત્યદીયમાનાપિ નો ચેદીયત એવ તત્ ॥ ૩૨ ॥

અર્થ:—દાન દેવા છતાં પણ લક્ષ્મી જો નથી જતી તો પછી તેણીનું દાનજ કરવું, અને ન દેવાછતાં પણ (અર્થાત્ સાચવી રાખવા છતાં પણ) જ્યારે રહેવાની નથી, તો પણ તેણીનું દાનજ કરવું વ્યાજથી છે. ॥ ૩૨ ॥

इति विस्मितयोर्वार्तारसोर्मिप्लुतयोस्तयोः । आलिलिङ्ग दिवं पिङ्गः क्षपावल्लिदवो रविः ॥ ૩૩ ॥

અર્થ:—એ રીતે તેઓ બન્ને સ્ત્રો ભર્તાર આશ્ચર્ય પામીને વાર્તાલાપના રસના મોજાંઓમાં મગ્ન થયે છે, રાત્રિરૂપી વેલડીને (બાલવામાં) દાવાનલસરસો પીઢાશ પડતા રંગવાળો સૂર્ય આકાશને આલિંગન કરવા લાગ્યો, (અર્થાત્ સૂર્યોદય થયો.) ॥ ૩૩ ॥

तथैवाथ श्रियं दत्त्वा कृत्वा कर्म दिनोचितम् । सुष्वाप पुण्यपूर्णोऽयं प्रतिज्ञातपरिग्रहः ॥३४॥
 अर्थः—पछी तेवीजरीते लक्ष्मीनुं दान देइने, तथा दिवसोचितकार्य करीने, संपूर्ण पुण्यशाली, तथा परिग्रहप्रमाणना प्रत्या-
 ख्यानवाळो ते विद्यापतिशेठ (रात्रीए) निद्राधीन थयो. ॥ ३४ ॥
 इत्थमेष नवाहानि हानिहीनां श्रियं ददत् । कल्पद्रुमाधिदेवीनामपि श्लाघ्यत्वमागतः ॥ ३५ ॥
 अर्थः—ए रीते नव दिवसोसुधी अखूट लक्ष्मीनुं दान देतो ते शेठ कल्पवृक्षनी अधिष्ठायिका देवीओने पण प्रशंसनीय थयो. ॥३५॥
 प्राच्युपुण्यपयःपङ्क्तो मुक्तिमार्गस्य दूषकः । शोषमेष्यति मे दिष्टया श्रीपूरः श्वस्तने दिने ॥३६॥
 इति प्रीतमना नक्तं सुप्तः स्वप्ने श्रिया रयात् । आनन्दसुन्दरदृशः स बभाषे शुभाशयः ॥३७॥
 अर्थः—सारं थयुं के, पूर्वपुण्यरूपी जलना कादवसरखो, अने मोक्षमार्गने दूषित करनारो, मारो लक्ष्मीनो समूह आवती काले
 सूकाइ जशे, (चाल्यो जशे), ॥ ३६ ॥ एम विचारीने मनमां खुशी थतो, तथा निर्मल आशयवाळो, ते विद्यापतिशेठ रात्रीए सूतो,
 एवामां अचनक हर्षथी सुंदर दृष्टिवाळी लक्ष्मीदेवीए स्वप्नमां तेने कहुं के, ॥ ३७ ॥
 तद्वलादुर्बलं दैवं कुर्वद्भिर्गर्वगर्भितैः । तादृग्भिर्दानसुकृतैः कृतैवाहं त्वयि स्थिरा ॥ ३८ ॥
 अर्थः—(पोताना) ते बलथी दैवने दुर्बल करनारां, अने गर्विष्ठ थयेलां तेवां दानपुण्योए ताराप्रते मने स्थिरज करी राखी छे.
 अत्यर्थपुण्यपापानामिहैव फलमश्नुते । इति सूक्तं त्वयाकारि मत्तिसार यथातथम् ॥ ३९ ॥
 अर्थः—हे उत्तम बुद्धिशाली विद्यापति! अति पुण्य पापोनुं फल अहीज भोगवाय छे, ए रीतना सुभाषितने तें सत्य करी बताव्युं छे.

कदाचन न मुञ्चमि तदहं सदनं तव । यथेच्छं भाग्यभङ्गीभिरुत्संगीकृत्य भुङ्क्ष्व माम् ॥ ४० ॥

अर्थः—माटे हुं तारुं घर कोइ पण दिवसे छोडवानी नथी, अने तेथी सुभाग्य योगे इच्छा मुजब मने उत्संगमां लेइने तुं भोगव? ४०

विनिद्रः कथयित्वाथ निशीथे स्वप्नसंकथाम् । स प्रियाग्रे प्रतिज्ञैकलीलापदमिदं जगौ ॥ ४१ ॥

अर्थः—पछी मध्यरात्रिण निद्रारहित थयेला एवा ते विद्यापतिशेठे पोतानी स्त्री पासे स्वप्ननी बात कहीने, प्रतिज्ञाना एक क्रीडास्थान सरखुं नीचेमुजब वचन कहेवा लाग्यो के ॥ ४१ ॥

श्रीदानव्यसनेनैव भोगमात्रफलेन हा । जन्म यास्यति नौ मुक्तिफलेन तपसा विना ॥ ४२ ॥

अर्थः—अरेरे! फक्त भोगसुखरूपी फल आपनारां लक्ष्मीदानना व्यसनथीज, मोक्षरूपी फल आपनारा तपविना आपणी जिंदगी (निरर्थक) जशे ॥ ४२ ॥

कदापि लोभलीलाभिर्लोलितं लोलुभं मनः । पञ्चमव्रतपञ्चत्वप्रपञ्चमपि संसृजेत् ॥ ४३ ॥

अर्थः—बली कदाच कोइक दिवसे लोभक्रीडाथी चंचळ थयेलुं, अने लालचु थयेलुं (आपणुं) हृदय आ पांचमा व्रतना विनाशना प्रपंचने पण उत्पन्न करे. ॥ ४३ ॥

पूरितं वित्तपूरेण तत्परित्यज्य मन्दिरम् । कचिद्देशान्तरे यावद्वृष्टावः श्रीमहाग्रहात् ॥ ४४ ॥

अर्थः—माटे द्रव्यसमूहथी भरेलुं आ घर छोडीने आपणे क्यांक परदेशमां जइयें अने आ लक्ष्मीनी जंजालमांथी छुटीयें. ४४

इति निश्चित्य स तया सहागच्छद्बहिर्गृहात् । श्रीकेलिकोमलान्नक्तं कमलादिव षट्पदम् ॥ ४५ ॥

अर्थः--एवो निश्चय करीने, लक्ष्मीने क्रीडा करवानां कोमल कमलमांथी भ्रमरनीपेठे रात्रिण ते विद्यापतिशेठ (पोतानी) ते स्त्री सहित घरथी बहार निकली गयो. ॥ ४५ ॥

करण्डमण्डिनीं बिभ्रतीर्थेशप्रतिमामसौ । स्मरन्पञ्चनमस्कारान्नगरद्वारमास्थितः ॥ ४६ ॥

अर्थः--करंडीयामां रहेली तीर्थकरप्रभुनी प्रतिमाने धारण करनारो ते शेठ, पंच परमेष्ठिना नमस्कारोनुं स्मरण करतोथको नगरना दरवाजापासे आव्यो. ॥ ४६ ॥

मृते शूलादपुऽत्रेथ शूराख्ये तत्पुरीपतौ । मन्त्रिभिः कल्पितो दिव्यहस्ती तत्रापतत्तदा ॥ ४७ ॥

अर्थः--एवामां शूरनामनो ते नगरीनो स्वामी शूलरोगथी अपुत्र मरण पामनाथी मंत्रीओण शणगारेलो दिव्य हाथी ते समये त्यां (नगरना दरवाजा पासे) आवी पहोंच्यो. ॥ ४७ ॥

तं पुण्यकलशाम्भोभिरभिषिच्यप्रियान्वितम् । पृष्टमारोपयामास करेण करिणां वरः ॥ ४८ ॥

अर्थः--ते उत्तम हाथीए स्त्री सहित ते विद्यापति शेठने पवित्र कलशना जलथी सींचीने मुंढवडे (पोतानी) पीठपर बेसाड्यो. ४८

निन्ये महोत्सवेनाथ करीश्वरशिरःस्थितः । राजसौधाय हृष्यद्भिरहृष्यन् सचिवैरसौ ॥ ४९ ॥

अर्थः--पछी ते हस्तिराजना मस्तकपर बेठेला ते शेठने तेनी खुशी नही छतां पण महोत्सवपूर्वक आनंदित थयेला मंत्रीओ राजमेहेलमां लइ गया, ॥ ४९ ॥

श्रीपङ्कान्निःसृतं राज्यमहापङ्कप्रपातिनम् । स स्वं मेनेऽम्बुदोन्मुक्तं राहुग्रस्तमिवोडुपम् ॥ ५० ॥

अर्थः--ते शेट वादळांओमांथी छुटीने राहुए ग्रसेला चंद्रनी पेठे, पोताने लक्ष्मीना कादवमांथी निकळीने राज्यरूपी उंडा चीकण कीचडमां पडेलो मानवा लाग्या. ॥ ५० ॥

भद्रपीठाश्रये तस्मिन्नभिषेकं निषेधति । विलक्षे मन्त्रिलक्षेऽथ दिव्याभूदिव्यभारती ॥ ५१ ॥

अर्थः--पछी तेमने सिंहासनपर बेसाडी राज्याभिषेक करावतां तेणे ते माटे मने करवाथी, ते लाखोगमे मंत्रीओ विलखा पड्या, एवामां आकाशनी अंदर देवताइ वाणी थइ के, ॥ ५१ ॥

अद्यापि विद्यते भूरि कर्म भोगफलं तव । तदङ्गीकृत्य राज्यश्रीरुत्सङ्गीकुरु संमदत् ॥ ५२ ॥

अर्थः--इजु पण तारे घणुं भोगावली फलवाळुं कर्म विद्यामान छे, माटे राज्यलक्ष्मीनो स्वीकार करी तुं आनंद मेळव? ॥ ५२ ॥

स्वभाग्यदेवतावाचमित्याकर्ण्य स वर्ण्यधीः । सिंहासने जिनेशस्य प्रतिमां विन्यवीविशत् ॥ ५३ ॥

अर्थः--प्रशंसनीय बुद्धिवाळा ते विद्यापति शेठे एरीतनी पोतानी भाग्यदेवीनी वाणी सांभळीने, सिंहासनपर जिनेश्वरप्रभुनी प्रतिमा स्थापन करी. ॥ ५३ ॥

धर्मज्ञैर्मन्त्रिभिः प्रीतैः पादपीठोपवेशनः । जिनदास्याभिषेकं स स्वस्मिन्धीमानकारयत् ॥ ५४ ॥

अर्थः--पछी पादपीठपर बेसीने ते बुद्धिवान शेठे, धर्मने जाणनारा तथा आनंदित थयेला ते मंत्रीओ पासे पोतानो जिनेश्वरप्रभुना दासपणानो अभिषेक करायो. ॥ ५४ ॥

सुधीः संधारयन्मुक्तमात्रं स्वस्मै परिग्रहम् । समस्तं जिननामाङ्कं वस्तुचक्रमचीकरत् ॥ ५५ ॥

अर्थः—पछी उत्तम बुद्धिवाळा ते शेठे फक्त पोताना उपयोग जेटलो परिग्रह पोतामाटे राखीने, बाकीनी वस्तुआनो समस्त समूह जिनेश्वरप्रभुना नामपर चडावी दीधो. ॥ ५५ ॥

नित्यं यात्रोत्सवं तत्र स पवित्रमनाः प्रभोः । प्रभूतवित्त व्ययतः कारयामास कृत्यवित् ॥५६॥

अर्थः—पवित्र मनवाळा, तथा कृत्यने जाणनारा एवा ते शेठ त्यां हमेशां घणुं द्रव्य खरचीने जिनेश्वरप्रभुनी यात्रानो महोत्सव करवा लाग्या. ॥ ५७ ॥

भूरिव्ययकृते तस्मिन्नगृह्णति करं जनात् । तद्भाग्यदेवतावर्षन्नित्यं रत्नैर्नृपौकसि ॥ ५७ ॥

अर्थः—लोकोपासेथी ते कर न छेते छेते घणुं खरच करवा माटे तेनी भाग्यदेवी हमेशां तेना राजमहेलमां रत्नोनी दृष्टि करवा लागी. ॥ ५८ ॥

धर्माधीनोऽयमित्येतं जेतुं जातोद्यमा नृपाः । जिनाधिष्ठायिभिर्यक्षै रोगमुत्पाद्य नाशिताः ॥५८॥

अर्थः—आ विद्यापति धर्मानेज आधीन थडू गयो छे, एम जाणी तेने जीतवा माटे उद्यमवंत थयेला राजाओने जिनेश्वरप्रभुना अधिष्ठायक यक्षोए रोग उत्पन्न करीने नसाडी मेल्या. ॥ २४ ॥

विकटं कटकारम्भं शक्तिस्तम्भं च विद्विषाम् । ज्ञात्वाथ हर्षहृद्यात्मा विद्यापतिरचिन्तयत् ॥५९॥

अर्थः—पछी ते शत्रुओना सैन्योना भयंकर पडावने, तथा तेओनी शक्तिना स्तंभने जाणीने खुशी थयेलो ते विद्यापतिशेठ विचारवा लाग्यो के, ॥ ६० ॥

अहो ये शक्रविक्रान्तिभाजस्तेऽप्यरिभूभुजः । धर्मप्रभावाद्दुःकीर्तिनिलयं विलयं ययुः॥६०॥

अर्थः—जे शत्रुराजाओ इंद्रने पण हंफावे एवा हता, तेओ पण धर्मना प्रभावथी अपकीर्तिना स्थानरूप विनाशने प्राप्त थया छे.६१

मां धर्मः कलयन्सेवमानमल्पपरिग्रहम् । महापरिग्रहाब्जं जेतुं भेजे सहायताम् ॥६१॥

अर्थः—सेवा करता एवा मने स्वल्प परिग्रहवाळो जाणीने धर्मे महान् परिग्रहवाळा ते शत्रुओने जीतवामाटे सहाय करी छे.६२

तदहं यद्यमुं सेवे त्यक्ताशेषपरिग्रहः । तदन्तरारिभङ्गेऽपि भवत्ययमुपक्रमी ॥ ६२ ॥

अर्थः—माटे हुं सर्व परिग्रहने तजीने जो आ धर्मनी सेवा करूं, तो अंतरंग शत्रुओनो नाश करवामां पण ते धर्म (जरूर) उद्यमवंत थइ (मने सहाय करशेज.) ॥ ६३ ॥

इति संचिन्त्य शृङ्गारसुन्दरीकुक्षिसंभवम् । सुतं शृङ्गारसेनं स्वे पदे विद्यापतिर्न्यधात् ॥६३॥

अर्थः—एम विचारीने ते विद्यापतिशेठे शृंगारसुंदरीनी कुक्षिथी उत्पन्न थयेळा शृंगारसेन नामना पुत्रने पोतानी गादीए स्थाप्यो.६४

पुरः संयमसूरीणामूरीकृत्य व्रतं स्वयम् । कल्याणमयमात्मानं शुद्धं चक्रे तपोग्निना ॥६४॥

अर्थः—पछी पोते संयमसूरिनामना आचार्यनी पासे दीक्षा लेइने तपरूपी अग्निथी (पोताना) कल्याणमय (पक्षे—सुवर्णमय) आत्माने निर्मल कर्यो. ॥ ६५ ॥

पूरितायुरियाय चां विद्यापतियतिस्ततः । मर्त्यामर्त्यभवैर्भेजे पञ्चभिः परमं पदम् ॥६५॥

अर्थः—पछी ते विद्यापतिमुनि आयु संपूर्ण थयावाद देवलोकमां गया, अने मनुष्य तथा देवोना पांच भवो करीने ते मोक्ष-
पदने पाम्या. ॥ ६६ ॥

तद्विद्यापतिदृष्टान्तविद्यानिश्चलचेतनैः । भाव्यं भव्यजनैर्धर्मस्पृहैर्मितपरिग्रहैः ॥ ६६ ॥

अर्थः—माटे एरीते ते विद्यापतिना दृष्टान्तना ज्ञानथी निश्चल हृदयवाळा, अने धर्मनी इच्छा राखनारा भव्य लोकोए परिग्र-
हनुं प्रमाण करवुं. ॥ ६७ ॥

इति परिग्रहप्रमाणव्रतविचारे विद्यापतिकथा ॥

अहीं परीग्रहप्रमाण व्रत उपर विद्यापति नामनी कथा कही.

आ चरित्र श्रीवर्धमानसूरिए रचेला वासुपूज्यचरित्रमांथी ओधरीने तेनुं गुजराती भाषांतर करी
छपावी प्रसिद्ध करेल छे.

। इति श्रीविद्यापीतचरित्रं समाप्तम् ॥